

Paakkasen Sanomat

Virolaisen sukuseuran lehti n:o 50

2/2023

Hyvät sukuseuralaiset!

Tämä tekstini käsittelee tiiviisti omaan toimintaamme liittyvän yhteistyökumppanimme Yläsommen-Parlammin Nuorisoseuran viime kesänä täyttynyttä 130-vuotista taivalta. Tämän kirjoitukseni nuorisoseuraa koskeva historiaosuus perustuu pääosin Vahvelaisen Pirkon, yhdessä muiden Nuorisoseuran seuran silloisten jäsenten kanssa kymmenen vuotta sitten tekemässä 120-vuotiskokouksessa olleisiin tietoihin.

Mutta mennään ensi alkuun vielä hieman kauemmas historiaan.

Vuonna 1881 Pohjanmaalla, silloin kun Suomi oli vielä autonominen osa Venäjää, eräs nuori lyseolainen Juho Hietanen julkaisi kirjoituksen Vaasa-lehdessä, jossa hän kehotti perustamaan nuorisoyhdistyksiä "tapojen parantamiseksi ja sivistyksen ja kansallisen harrastuksen kohottamiseksi kansanuurison keskuudessa".

Kehotus ottikin tulta ja ensimmäisen nuorisoseuran, Kauhavan Nuorisoyhtiön, perusti kauhavalainen Matti Sippola jo samana vuonna 1881. Vuosisadan lopulla toiminta levisi ylioppilasosakuntien välityksellä vähitellen kaikkiin Suomen maakuntiin. Alkuaikoina nuorisoseuraliike painotti erityisesti suomalaisen tiedollisen sivistyksen lisäämistä. Silloin nuorisoseurojen toiminnassa keskeisiä harrastusaloja olivatkin itsekasvatus- ja sivistysaatteen mukaisesti monimuotoinen kansanvalistustoiminta. Nuorisoseurojen rooli muun muassa lukutaidon ja suomalaisen kirjastolaitoksen kehittäjänä on ollut merkittävä.

Huomioitavaa on, että vaikka yleinen koululaitos olikin silloin jo olemassa, niin kansasta vain noin 10 % oli sekä luku- että kirjoitustaitoisia ja loput ainoastaan lukutaitoisia. Puumerkki oli silloin vielä hyvinkin yleinen tapa vahvistaa asiakirjoja. Eli lukutaito oli huomattavasti yleisempää kuin kirjoitustaito (tämän kahtia jaottelunhan sanotaan jatkuneen vielä pitkään joissakin ammattikunnissa) ja varsinainen yleinen oppivelvollisuushan tuli voimaan vasta 1921.

Liikkeen alkuvaiheessa nuorisoseurojen keskeisiä toimintamuotoja olivat muun muassa lukutuvat ja erilaiset kansanjuhlat sekä teatteriin ja liikuntaan painottunut harrastustoiminta. Vuosisadan vaihteen jälkeen nuorisoseuratoiminta laajeni pian koko maan kattavaksi liikkeeksi.

Viipurin maalaiskunnassa entisissä kotikylissämme toimi aikoinaan kaksi nuorisoseuraa, nimeltään Yläsommen Nuorisoseura Oksa, joka siis perustettiin 130 vuotta sitten 1893 ja naapurikylässä Parlammin nuorisoseura Toivo. Porlampiin seura perustettiin vasta vuonna 1907, mutta siitä lisää hieman myöhemmin.

Yläsommen Nuorisoseura Oksan seuran perustamisesta entiseen kotikylään lankeaa ensisijaiset kiitokset kylän koulun opettajalle Ida Kukkolalle. Hän oli hankkinut Eteläkarjalan Nuorisoseuran mallisäännöt ja kesäkuun 4. päivänä 1893 pidettiin nuorisoseuran perustava kokous.

Perustavassa kokouksessa olivat Kukkolan lisäksi läsnä ainakin Juhana Tupola ja Taavetti Ikävalko.

Ensimmäiseksi esimieheksi seuralle valittiin Mikko Virolainen (isoisäni isä), sihteeriksi valittiin opettajatar Kukkola ja rahastonhoitajaksi Juhana Tupola. Asiakirjojen perusteella seuran liittyi jäseniä alkuvaiheessa 56 kyläläistä. Mikko Virolainen luopui pian tehtävästä ja hänen tilalleen tuli Paavo Hyrkkö.

Seura perusti lukutuvan ja tilasi sinne luettavaksi 6 sanoma- ja aikakauslehteä ja seurassa toimi alkuaikoina myös laulukkuoro opettaja Kukkolan johdolla. Opettajathan olivat siihen aikaan nk. "kansankynttilöitä" ja levittivät valoa näin kansalle.

Nuorisoseuran opintopiiriläisiä

Kaikki ei kuitenkaan ollut aina ihan niin auvoista. Lainaankin tässä pätjän Viipuri-lehteä 28.1.1906:

"Viipurin Yläsommen Nuorisoseuran vuosikokous oli sunnuntaina tämän kuun 21 päivänä (1906) Yläsommen kansakoululla. Kokonaista kaksi pitkää tuntia siinä asioita jauhettiin pääsemättä mihinkään päätökseen. (jatkuu sivulla 2)

Esimiestäkään ei saatu seuralle, kun entinen erosi ja uudet ehdokkaat kieltäytyivät, joten se täytyi jättää silleensä. Kun ehdotettiin seuran myöntävän varoistaan jonkun summan kirjastolle, niin tuotakos vastusti joukko nuorisoseuralaisia aikoen tarkkaan kieltää kirjaston avustamisen. Kun asiasta äänestettiin niin joku sanoi että : ”tytöt ei kelpaa äänestämään. Naisilla kun ei muka ole äänioikeutta”. (Viimeiset säätyvaltiopäivät hyväksyivät uuden yhtenäisen äänioikeuden juuri 1. kesäkuuta 1906.)

”Tytötkin vain nauroivat tuolle erinomaiselle sukkeluudelle. Kyllä huomasin viimesunnuntaisesta käytöksestä, ettei nuorisoseura ole pystynyt parempia harrastuksia kasvattamaan Yläsommeen nuoriin, vaan ovat he nurkkatansseissa perin pohjin koulutettua väkeä. Nytkin kokouksesta kiirehtivät niin tytöt kuin pojatkin suoraan nurkkatansseihin erään Betan taloon. Todellakin jaloa harrastusta. Edellä mainittu ja toinen koulun naapurissa oleva talo onkin Yläsommeen nuorison tavallinen tanssipaiikka. Joka pyhä siellä juodaan ja tanssitaan ja se on pahuuden pesänä koko kylälle.

Niinpä nytkin kun joukko Alasommeen poikia sattui hevosella ajaen osumaan tanssitaloon. Vieraskyläläisinä heiltä vaadittiin maksua taikka ”muuten ulos”. Vaan joukko ollen wiinon virkistämänä ei sietänyt moista epäkohteliaisuutta, vaan pantiin puukko heilumaan. Ei siinä rytäkässä joutaneet sisällä olijat ovea etsimään, vaan suorinta tietä ikkunasta puitteet kaulassa kartanolle. Taisi siinä tytöilläkin olla itku lähellä koska ryntäilivät piiloon minne pääsivät. Oteltuaan tarpeekseen lähti hulikaanijoukko pois ajamaan. Sietäisi Yläsommeelaisten valvoa nuoriensa käytöstä eikä vastustaa Raattiusseuran toimintaa koululla.”

Kylässä omassa väessä oli myöskin joitain vanhoillisia nuorisoseura-

työn vastustajia ja koulun johtokunta mm. kielsi nuorisoseuralta koulun tilojen käytön toimintaansa. Perusteena esitettiin mm. lattioiden kuluminen.

Seuran toiminta oli alkuvuosina varsin hiljaista, vaikka jäsenmäärä oli 1907 toimintakertomuksen mukaan jo 118 henkeä. Sitten vuonna 1908 oli jäsenmäärä pudonnut 70 henkeen, jossa pääsiallisena syynä jäsenmäärän vähenemiseen oli porlampilaisten perustama oma Porlammin Nuorisoseura Toivo.

Yläsommeessa seuralle rakennettiin oma seuratalo 1911-1914 Aabraham Hannisen vuokraamalle tontille lähelle kansakoulua kylän keskustaan. Myöhemmin seurataloa laajennettiin 1920. Jotkut teistä ovat varmaankin käyneet kotiseutumatkoihimme istumassa metsikössä vanhan tien varrella sen rappukivillä, jotka ovat nykyään rakennuksen ainoat jäänteet.

Seuran toiminta jatkui 20- ja 30-luvuilla vaihtelevasti urheilun, kansantanssin, iltamien ja kylien välisten kilpailujen merkeissä. Jäsenmäärä oli silloin vain noin 40 - 50 henkeä, mutta kuitenkin käytännössä kaikki kylän nuoret olivat tavalla tai toisella mukana seuran toiminnassa, vaikka eivät olleetkaan varsinaisesti jäseniä. Harrastustoiminta oli silloin hyvinkin aktiivista. Toimintaa kuvaavana lainauksena Nuorisoseurojen oman lehden Pyrkijän uutisesta Viipurin NS-piirin kesäjuhlasta Yläsommeella 5.6.1938:

”Ohjelmassa oli seurojen välinen urheilukilpailu. Päiväjuhlassa seuratalon pihassa oli 600 henkeä. Ohjelmassa oli torvisoittoa, lausuntakuoron esityksiä, yhdistetyn laulu-kuoron esityksiä ja kansantanssia. Puheen piti Väinö Iivonen. Ilta-ohjelmassa maisteri Johannes Virolainen piti juhlapuheen ja Ylä-

sommeen nuorisoseuralaiset näyttelivät näytelmän Iimäellä.”

(Santeri Rissanen: Iimäellä. Yksinäytöksinen laulunsekainen kuvaus Pohjois-Savon nuorison kesäelämästä.)

Sitten sodan vuoksi oli toiminta 1939 - 1946 välisenä aikana kokonaan pysähdyksissä. Sodan jälkeen siirtolaisten ja niiden myötä seuran kotipaikaksi tuli Lohja. Vuonna 1946 seura aktivoitui ja sille valittiin uudet toimihenkilöt käynnistämään toimintaa uusilla asuinpaikoilla.

1950-luvulla seura osallistui, muun toiminnan ohella, yhdessä Porlammin nuorisoseuran kanssa taloudellisesti Johannes Virolaisen kirjoittaman kirjan ”Karjalainen kotikylä” teoksen julkaisuun. Tuon kirjan kustannuksista katettiin osa sodassa menetetyistä nuorisoseuratalosta saadulla sotakorvauksella.

Sukuseurassamme oli tuolloin jo saatu aikaiseksi vuonna 1986 julkaistu Pertti Kuntun koostama ”Yläsommeelainen sukukirja”, jossa oli selvitys Paakkasen talon isännän Yrjö Virolaisen sekä Yrjön pojan Salomon Virolaisen vaimon Valpuri Urosen sisarten Liisa Mannin ja Eeva Kuntun jälkeläisistä. Heti tämän sukukirjan julkaisemisen jälkeen aloitettiin sukuseurassamme hanke uuden kirjan kokoamiseksi. Sen piti olla laajempi kertomus suvun jäsenten vaiheista, mutta vaikka aineistoakin oli jo kerätty, kirjan tekeminen raukesi. Ehkä yritettiin liian nopeasti, liian paljon.

(jatkuu sivulla 5)

Muistoja mammasta

Minun mammani Aina Uronen o.s. Nikkola oli syntynyt 13.4.1910 Yläsommeen kylässä, Viipurin maalaiskunnassa. Kylän pohjoisosaa kutsuttiin Risukyläksi, jossa heidän perheensä talo sijaitsi. Mamman vanhemmat olivat Antti ja Iida Nikkola. Antti oli kuollut jo ennen talvisotaa. Mamman vanhemmilla oli seitsemän lasta, joista kaksi oli kuollut pienenä. Kirjassa *Juuremme Yläsommeessa ja Porlammassa* kerrottiin, että mamman sisarukset, jotka elivät aikuisiksi, olivat Lyyti, Joonas, Elsa ja Amalia. Joonas kaatui sodassa vuonna 1941 ja hänet on siunattu kentälle jääneenä Kullaan sankarihautaan. Lyytiin, Elsaan ja Amaliaan ehdin tutustua.

Kiinnostuin omista sukujuurista keski-ikäen kynnyksellä. Pääsin onneksi mukaan Yläsommeen retkille kolmena eri kertana, ennen Ukrainan sotaa. Retkillä tutustuin sukulaisiin ja sain kuulla tarinoita omista sukulaisistani. Tämän tarinan kuulin isovanhemmista juuri siellä matkalla:

Mamma oli mennyt piiaksi pappani Aleksanteri Urosen taloon, joka sijaitsi Yläsommeen kylän

Aleksanteri ja Aina Uronen

eteläpäässä Salvosmäellä. Aleksanteri oli syntynyt 19.8.1889, joten heillä oli mamman kanssa iso ikäero ja hän ehti kuolla ennen minun syntymääni vuonna 1968. Kylällä oli oltu hieman huolissaan, kun Aleksanteri ei ollut löytänyt itselleen puolisoa, mutta mammani pelasti tilanteen. Aleksanteri oli ottanut suojiinsa myös veljensä perheen, kun hänen veljensä oli kuollut.

Aleksanterille ja Ainalle syntyi 4 lasta; Reino, Paavo, Heikki ja Marjatta, joista Heikki oli isäni. Reino ja Paavo ehtivät syntyä Yläsommeessa ennen talvisotaa. Isäni syntyi välirauhan aikana. Marjatta oli syntynyt sodan jälkeen.

Mamma muisteli usein Viipuria ja kotikyläänsä Yläsommeeta. Hän ei halunnut mennä katsomaan rikkinäistä Karjalaa, kun sinne taas pääsi. Mamma halusi muistaa Karjalan kauniina ja hän kertoikin, että siellä oli hyvät pellot ja kauniit maisemat. Hän myös epäili, että pääseekö sinne Salvosmäkeen, kun siinä oli sellainen joki, joka piti ylittää.

Urosen perheen evakkomatka vuonna 1944 oli monivaiheinen. Mamma puhui minulle ollessani lapsi Muuramesta ja Kullaan pappilasta, jossa nukkuivat. Kirjassa *Äkkilähtö, Karjalan Kannaksen evakointi 1944* isäni serkku Anja Vuoristo kertoo muistojaan Urosen talon evakkomatkasta 1944. Mammani Aina oli ohjastanut nelipyöräisiä kärryjä, ja kuorman päälle oli kiivennyt seitsenvuotias Reino ja kolmevuotias Paavo. Anja kertoi juuri muistelmissaan, että olivat päätyneet Kullaan pappilaan.

Aina ja Aleksanteri saivat tietoonsa kevättalvella 1945, että Kana-niminen tila Lohjalta Paunin kylästä oli myynnissä ja he ostivat

Aina Uronen o.s. Nikkola
kodissaan Lohjan Paunin kylässä.

sen. Siellä he viljelivät maata ja hoitivat karjaa, kunnes isäni otti tilan haltuun. Isäni jatkoi maanviljelystä vuoteen 1989 asti.

Mamma oli vilkas ja puhelias karjalainen. Hänellä kävi paljon vieraita ja hän kyläili myös itse monissa paikoissa. Olin lapsena paljon mammani hoidossa. Kuljin hänen kanssaan hänen siskollaan Elsan luona Virkkalassa ja Lyyti-siskon luona Paimiossa. Hän asui jonkin aikaa yhdessä vanhempieni kanssa, mutta muutti sitten myöhemmin omaan taloon n. 3 kilometrin päähän Kanan tilasta Paunin kylässä.

Kerran mamman luona oli karjalaisia tuttuja ja he juttelivat paljon eri asioista. Minä olin hiljaa ja siihen mammani tokaisi, että: ”haasta siekii kun myökii haastetaan”. Siinä lapsella ei ollut oikein suun vuoroa, kun karjalaiset naiset juttelivat.

Mamma teki paljon käsitöitä. Muistan monet kerrat, kun pidin lankavyyhtiä lapsen kädet väsyneenä, kun mamma keri lankaa keräksi.

Mamma kutoi paljon myös mattoja. Muistan vieläkin sen paukkeen, joka mattopuista lähti. Elsa-sisko oli mammalle ja myös minulle tärkeä ihminen. Elsa tuli mamman luokse yöksi ja minä ja siskoni olimme myös samaan aikaan yötä mamman luona. Teimme lattialle siskonpedin, jossa kaikki nukuimme.

Mamma ja Elsa haastoivat pitkään vielä, kun valot olivat sammutettu. Mamma meni myös rohkeasti uusille naapureille viemään mustikkapiirakkaa ja sai siten nopeasti tuttuja.

Aina eleli yksin Aleksanterin kuoleman jälkeen. Hän muutti Lohjan keskusta, kun ikää tuli lisää. Siellä hän nautti siitä, kun pääsi helpommin liikkumaan seurakunnan juttuihin sekä omille tuttavilleen ja sukulaisilleen. Hän piti paljon myös radion kuuntelusta ja leipomisesta. Mamma teki hyviä piirakoita ja hapanlohkoa sekä puolukka-porkkanapiirakkaa. Hän oli huolehtiva ja lämmin ihminen, ja häneltä olen perinyt rohkeuden sekä karjalaisen herkkyyden.

Ritva Voivala o.s. Uronen

Aina Uronen ja Ritva Voivala Paunin kylässä

Sukuseuran kokouksessa 9.7.2022 valittu hallitus

Sukuhara	Varsinainen jäsen		Varajäsen
Mikko Virolaisen sukuhaara	<i>Markku Virolainen</i>	puheenjohtaja	<i>Katariina Lahtinen</i>
Anna Porkkan sukuhaara	<i>Jani Porkka</i>	sihteeri	<i>Eila Moilanen</i>
Eeva Urosen sukuhaara	<i>Ritva Voivala</i>		<i>Virpi Kiiskinen</i>
Aatami Virolaisen sukuhaara	<i>Ville Franssila</i>	nettivastaava	<i>Matti Franssila</i>
Anna Urosen sukuhaara.	<i>Pekka Hämäläinen</i>		<i>Leena Åberg</i>
Paavo Virolaisen sukuhaara	<i>Raija Joutseno</i>	rahastonhoitaja	<i>Satu Nybäck</i>
Maria-Sofia Sassin sukuhaara	<i>Heidi Jokinen</i>		<i>Ritva Kunttu</i>
Salomon Virolaisen sukuhaara	<i>Maija Uronen</i>		<i>Riitta Vihersaari</i>
Paavo Mannin ja Antti Kuntun sukuh.	<i>Ritva Huusko</i>		ei varajäsentä
Matti Virolaisen sukuhaara	ei ehdokkaita		

Muistutus jäsenmaksusta

Maksamalla jäsenmaksun tuet seuramme toimintaa. Jäsenmaksun maksamisella varmistat Paakkasen Sanomien tulemisen jatkossakin postin mukana itsellesi sekä ääni- ja puheoikeuden sukukokouksessa. Jos et ole jäsen, tee hakemus nettisivulla.

Kesän 2022 sukukokouksessa päätettiin, että maksuissa siirrytään kaudella 2022-2024 **vuosittaiseen henkilökohtaiseen jäsenmaksuun**. Lisäksi maksuja on kahdenkokoisia: jäsenmaksu on 30 €/vuosi, jos haluaa paperisen version Paakkasen Sanomista ja 20 €/vuosi, jos haluaa lukea vain sähköisen version netissä.

Jos et ole maksanut kauden 2022/2023 jäsenmaksuakaan, tee se nyt samalla. Jos et ole vielä jäsen, ilmoittaudu Matti Franssilalle joko puhelimitse 040 9022007 tai tekstiviestillä tai sähköpostilla matti.franssila@gmail.com.

Maksuohjeet

Saajan tilino:	FI39 5236 0440 0529 05
Saajan nimi:	Virolaisen Sukuseura
Viesti:	<i>Jäsenmaksu 07/23- 06/24, maksajan nimi. Laita myös postiosoite, jos olet uusi jäsen tai osoite on muuttunut.</i>
Summa:	20 €/hlö tai 30 €/hlö.
	Kun maksat 30 €, saat Paakkasen Sanomat paperisena.
Eräpäivä:	31.1.2024

(jatkoa sivulta 2)

Ajatus kirjasta jäi kuitenkin itämään ja vuonna 1994 perustettiin yhteistyössä Nuorisoseuran kanssa yhteinen kirjatoimikunta, jonka jäsenistä enemmistö oli sukuseuramme jäseniä.

Seuraava vaihe kylien nuorisoseurojen historiassa oli se, että keväällä 1995 kyläkokouksessa molempien nuorisoseurojen toiminta päätettiin yhdistää ja yhdistyneen seuran nimeksi päätettiin nykyinen muoto Yläsommeen-Parlamin Nuorisoseura.

Tämän uuden seuran ensimmäisenä keskeisenä tehtävä oli toimia rahoittajana ja tuottajana vuonna 1997 ilmestyneelle Pertti Kuntun koostamalle kaikkia kylien asukkaita käsitelleelle kyläteokselle ”*Juuremme Yläsommeessa ja Parlammissa*”. Kirjojen tuottamisessa jatkettiin 2000 – luvulla ja järjestettiin lukuisia muistelutaluisuuksia ja muistitietoja kerättiin aktiivisesti uusiin kirjoihin, joiden aiheina olivat *Kylät sodassa* (2003) ja *Kotikylien perintö* (2007).

Nuorisoseuran 120-vuotisjuhlien kunniaksi vuonna 2013 tehtiin siten Vahvelaisen Pirkon johdolla juhlaylitys ”*Yläsommeen Nuorisoseura Oksa 120 vuotta*”. (Näitä kaikkia kirjoja on vielä edelleenkin saatavana edullisesti. Kääntykää Virolaisen Kaijan puoleen.)

Rajojen avautumisen myötä 1990-luvulla matkat vanhoihin kotikyliin, yhteistyössä sukuseuramme kanssa, vakiintuivat jokakesäisiksi tapahtumiksi ja niiden matkojen huippu koettiin 17. kesäkuuta 1994, jolloin oli tullut kuluiseksi tasan 50 vuotta viimeisestä evakkoon lähdöstä. Matkaa tehtiin 5 linja-autolla ja siihen osallistui 240 henkeä. Parlammiin toteutettiin 2001 muistomerkki vuoden 1941 Parlamin motti-taisteluille ja kotikylän takaisin valtaajille. Valtioneuvos Johannes Virolaiselle pystytettiin vuonna 2004 muistolaatta hänen lapsuutensa kodin läheisyyteen. Seuran 120-vuotisjuhlia vietettiin kotiseutumatkalla kesäkuun 4. päivänä vuonna 2013 seuran van-

hassa kotikylässä Yläsommeessa entisen seuratalon raunioilla.

Valitettavasti maailmanpoliittiset tapahtumat ovat nyt muuttaneet mahdollisuuksiamme toteuttaa noita perinteisiä yhteisiä matkojamme. Toistaiseksi joudumme keskittymään kotimaan matkailuun. Toivottavasti tulevaisuus avaa taas ne mahdollisuudet Kansan matkailuun.

Nuorisoseuran toiminta on rakentunut pääosin vapaaehtoistyöhön ja siitä suuri kiitos kaikille osallisille. Erityinen kiitos kuuluu nuorisoseuraa vuosien kuluessa useasti taloudellisesti tukenneille Etelä-Karjalaisen Nuorisoseuratyön tukisäätiölle ja Viipurin Pitäjäsäätiölle. Niiden taloudellinen tuki on tehnyt mahdolliseksi nykyisen toiminnan laajuuden ja vuosittaiset tapahtumat kaikille nuorisoseuralaisiksi itsensä tunteville

Markku

Kotiseutukirjoja edullisesti

Virolaisen sukuseuran kymmenen ensimmäistä toimintavuotta kuuluivat suurelta osin sukututkimuksen teossa ja sukukirjan suunnittelussa. Vuosien kuluessa teos kuitenkin laajeni vähitellen sukukirjasta Yläsommeen ja Parlamin kyläkirjaksi niin että vuoden 1995 kevättalvella sukuseura päättikin luovuttaa vastuunsa kyläkirjaksi kasvaneen kirjan teosta Yläsommeen-Parlamin Nuorisoseuralle. Tuota ja muitakin sukumme historiasta Yläsommeen-Parlamin Nuorisoseuran kustantamia kotiseutukirjoja on vielä muutamia jäljellä edullisesti.

KYLÄT SODASSA

Kirja sisältää luettelot ja kuvat Yläsommeen ja Parlamin vuosien 1939-1944 sotiin osallistuneista, niissä haavoittuneista ja kaatuneista (247 sivua). Teos sisältää kertomuksia henkilöiden omista sotamuistoista. Teos on valmistunut vuonna 2003. Hinta 20 €.

JUUREMME YLÄSOMMEESSA JA PARLAMMISSA

Kertomuksia ja kuvia Yläsommeen ja Parlamin kylien kaikista tiloista ja asukkaista vuoden 1939 tilanteessa (437 sivua). Kirjassa on luetteloitu kaikki

kylien 46 kantasukua kantaisneen. Tämä on kaikkien sukuseuralaisten ehdoton lähdeos omien sukujuurien ja sukulaissuhteiden selvityksessä. Teos on valmistunut vuonna 1997. Hinta 20 €.

KOTIKYLIEN PERINTÖ

Kirja sisältää kertomuksia ja kuvia Yläsommeen ja Parlamin kylien elämästä, elintoista ja tapahtumista ennen sotia (235 sivua). Hinta 20 €. Kirjoja voi tiedustella *Kaija Virolaiselta* puh. 040 5630517. Postitse lähetettynä hintaan lisätään postimaksu.

LAPSUUTENI JOULU

Kun päivä iltaan hämärtyy
ja katoaa ääri viivat pihapuiden,
kun taivahalle kirkkaat valot syttyy
voin hetkeksi käydä tielle muistojen

Muistan jälleen lapsuuteni Joulun
palaan kauas kotiin Karjalan,
muistan äidin kiireisen työn touhun
tuvan pienen puhtahana hohtavan.

Loisti lamput tähtitarhain
kaartui korkeana nietokset,
jo aamusella ani varhain
sai lintusetkin Joulun einehet.

Kaunis oli kuusipuu
paloi kirkkahana liekki kynttilän,
tuoksui piirakat ja herkut muut
täytti joulurauha kodin lämpimän

Aattoillan hämärässä vielä
oli saunominen sekä käynti pukin
kovasti jännitti jo lapsen mieltä
saapuneeko vieras Korvatunturin.

Isä luki pyhää sanomaa
kertoi paimenista lampaiden,
monta kertaa vastata hän saa
miksi syntyi talliin pienoinen.

Jouluaamuna kera vanhempain
sai käydä sisään vanhan temppelin,
soivat kirkonkellot kumahtain
kunniaksi pojan Betlehemin.

Kaikui juhlavirsi riemukkaasti
hohti lamput, kruunut loistetaan
hiljaa pienet kädet yhteen ristin
voiko mitään olla kauniimpaa

Kiitän Luojaa, että joskus saan
kun on arkipäivän työ ja touhu,
käydä muistojeni maailmaan
viettää jälleen lapsuuteni Joulun.

9.12.1976

Vieno Hyrkkö

Paakkasen Sanomien toimituskunta joulukuu 2023

Katariina Lahtinen p. 044 751 6668
katariina.lahtinen@aspa.fi
Honkalantie 14, 08700 Lohja

Heidi Jokinen, p. 040 5342873
hejokine@gmail.com

Virpi Kiiskinen p. 050 542 2309 (iltaisin)
virpi.kiiskinen@gmail.com
Karpalonkierto 51, 05810 Hyvinkää

Erkki Franssila, taitto p. 050 581 6775
fransservss@gmail.com
Ahomäentie 4 G, 00780 Helsinki

Raija Joutseno painatus p. 040 506 7851
raija.joutseno@tilipalvelujoustava.fi
Lövkulla 52, 03100 Lohja

Sukuseuran kotisivut: www.virolaisensukuseura.fi

**Toimituskunta
toivottaa
lukijoille
Rauhallista
Joulua
ja
Hyvää Uutta
Vuotta 2024!**